

Parlamentul
Republicii Moldova

Leg-08 nr. *150*
05 aprilie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la blocul locativ din strada Alba Iulia nr. 91/3, mun.Chișinău, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomo Electrică Cernobîl

(nr.82 din 23.03.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați.

2. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop stabilirea statutului și modalității de acordare a locuințelor din blocul locativ de pe strada Alba Iulia 93/1, mun.Chișinău, exclusiv persoanelor care au participat la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomo Electrică Cernobîl și nu au beneficiat anterior de careva măsuri de protecție socială în contextul asigurării cu spațiu locativ/îmbunătățirii condițiilor de trai.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislației în vigoare

1. Din analiza punctuală a proiectului de lege, prin raportare la dispozițiile Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice și ale Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, menționăm că regimul juridic al bunurilor domeniului public este distinct prin faptul că bunurile domeniului public sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, iar circuitul civil al acestora este limitat în

condițiile legii. Astfel, potrivit art.5 alin.(4) din Legea nr.29/2018, bunurile domeniului public:

a) pot fi administrate/gestionate de autoritățile administrației publice centrale și locale, de autoritățile/instituțiile bugetare, de autoritățile/instituțiile publice cu autogestiuune, de întreprinderile de stat/municipale, iar în cazurile prevăzute expres de lege – de societățile comerciale;

b) pot fi transmise în administrare, gestiune, concesiune, comodat sau locațiune/arendă în condițiile Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice sau ale altor legi speciale.

2. La Art.I alin.(1) din proiectul de lege se propune ca „Prin derogare de la prevederile Legii cu privire la locuințe nr. 75/2015, blocul locativ din strada Alba Iulia nr. 91/3, mun. Chișinău, se trece din domeniul public în domeniul privat al statului”.

În acest sens **atenționăm** că, potrivit art.6 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, de competența **Guvernului** în administrarea și deetatizarea proprietății publice este **adoptarea hotărârilor** privind atribuirea bunurilor proprietate de stat domeniului public sau domeniului privat al statului, privind **trecerea acestora dintr-un domeniu în altul sau în proprietatea unităților administrativ-teritoriale**. Respectiv, propunerea cuprinsă la alin.(1) al art.I din proiect este în contradicție cu normele expuse mai sus.

3. Referitor la alin.(3) din art.I care prevede că „Guvernul va asigura transmiterea blocului locativ din strada Alba Iulia nr. 91/3, mun. Chișinău din proprietatea statului în proprietatea mun. Chișinău”, remarcăm că art.14 alin.(4) lit.a) din Legea nr.121/2007 prevede că **hotărârile de transmitere a bunurilor distincte proprietate a statului în proprietate unităților administrativ-teritoriale a întreprinderilor de stat, a subdiviziunilor lor se adoptă de Guvern.**

La fel, menționăm că potrivit alin.(7) din art.14 al Legii nr.121/2007, procedura transmiterii cu titlu gratuit a bunurilor proprietate publică dintr-un domeniu al proprietății publice în altul sau **din proprietatea statului în proprietatea unității administrativ-teritoriale** și invers, precum și din subordinea unei autorități publice în subordinea unei alte autorități publice, **se stabilește de Guvern.**

În sensul implementării normelor citate din Legea nr.121/2007, Guvernul a aprobat Hotărârea nr.901/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, care la pct.10 stipulează că „Decizia de transmitere a bunurilor proprietate publică se adoptă de **Guvern – în cazul:**

a) trecerii bunurilor proprietate publică a statului din domeniul public în domeniul privat al proprietății publice a statului și invers;

b) transmiterii bunurilor din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale/ Unității teritoriale autonome Găgăuzia, **cu acordul consiliului local respectiv /Adunării Populare.**

Suplimentar, menționăm că potrivit pct.11 din Regulament „În decizia de transmitere a bunurilor imobile se indică caracterul transmiterii bunurilor (cu titlu gratuit sau oneros), adresa, numărul cadastral (după caz), numărul de bunuri, suprafața și alte caracteristici, obligația organizației, instituției, întreprinderii de stat/municipale căreia s-au transmis bunurile imobile pentru înregistrare, în modul stabilit de legislație, precum și dreptul său asupra bunurilor imobile”.

4. În scopul respectării procedurii legislative în adoptarea acestui proiect de lege evidențiem constatările Curții Constituționale conținute în Hotărârea nr. 25/2019 privind controlul constituționalității Legii nr. 17/2019 pentru modificarea art.1 din Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă ”Bălți”, unde Curtea a reținut „23. *Cu privire la aplicabilitatea principiului separației ramurilor puterii în stat Curtea a reamintit că, potrivit acestui principiu, autoritățile statului au datoria de a-și exercita competențele în limitele impuse de Constituție și de lege, fără implicare în atribuțiile legale ale celorlalte autorități (HCC nr.21 din 24 iunie 2015, §41). Astfel, Curtea menționează că, potrivit acestui principiu, toate ramurile puterii de stat trebuie să-și desfășoare activitatea în strictă concordanță cu rigorile constituționale și nicio putere nu poate interveni sau nu-și poate aroga atribuțiile celorlalte puteri. Așadar, Curtea reține că exigența primordială care stă la baza principiului separației ramurilor puterii este că nicio putere nu-și poate aroga atribuțiile constituționale ale altor puteri”.*

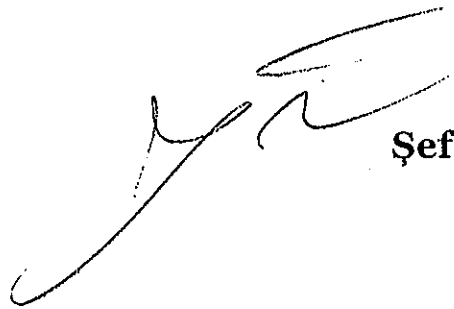
Totodată, pornind de la Supremația Constituției și de la principiul asigurării conformității legilor și a altor acte normative cu Legea Supremă (articolul 7 din Constituție), menționăm că toți participanții la procesul legislativ sunt obligați să respecte procedura instituită de Constituție. Fapt menționat de Curtea Constituțională în pct.67 a HCC nr.28/2011, iar „rigorile impuse de Constituție față de adoptarea legilor au un caracter obligatoriu și nu pot fi modificate la discreția participanților la procesul legislativ. **Or, o lege are putere juridică numai dacă la etapele de elaborare și adoptare au fost respectate normele juridice respective”.**

5. Cu referire la **alin.(4) al art.I** din proiect, relevăm că nu este clar dacă vor beneficia de locuințe/apartamente soțul/soția participantului la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl care deja a decedat și nu a beneficiat de înlesniri în condițiile art. 7 punctele 11) și 19) și art.8 pct.3) din Legea nr. 909/1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

6. La fel este important de menționat că, proiectul de lege nu conține prevederi care să stabilească modul de repartizare a locuințelor din cadrul blocului locativ din strada Alba Iulia nr.91/3 mun.Chișinău, astfel nu este clar care va fi statutul acestor locuințe. În context, menționăm că, potrivit art.4 din Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, *locuință proprietate publică* este locuința aflată în proprietatea unităților administrativ-teritoriale sau a statului, care include totalitatea locuințelor, și anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuințe de tip hoteluri-azil și cămin și locuințe cu statut special.

7. Totodată atragem atenția că, argumentarea proiectului în contextul Notei informative nu corespunde exigențelor din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. De asemenea, atenționăm asupra lipsei unor date/acte oficiale care să demonstreze că bunul imobil situat pe strada Alba Iulia 91/3 este atribuit bunurilor proprietate de stat din domeniului public și în gestiunea cărei autorități la moment se află acest bun imobil.

Concluzionând cele expuse, reținem asupra faptului nerespectării procedurii de înaintare a proiectului de lege .Totodată din analiza argumentelor prezentate în aviz, reiterăm considerația că examinarea subiectului respectiv ține de atribuția Guvernului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. A. Suruceanu
tel. 820-559